

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/56/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617216549
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:7617216549.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: WM Consulting & Communication, s. r. o., so sídlom Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, IČO: 34127798, zastúpeného: Advokátska kancelária Roman Kvasnica a partneri s.r.o., so sídlom Žilinská cesta 130, Piešťany, IČO: 36866598, proti žalovaným: 1/ L. Š., M.. XX.XX.XXXX, Q. P., L. XXXX/XB a 2/ T. Š., M.. XX.XX.XXXX, P., L. XXXX/XB, obaja zastúpení: JUDr. Matúš Motyka, advokát, so sídlom v Stropkove, Námestie SNP 7, o zaplatenie 15.268,72 eura a prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11Csp/16/2018-165 zo dňa 13.03.2019 takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok.

II. Priznáva sa žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) zamietol žalobu a vyslovil, že žalovaní majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Citoval ustanovenia § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 52 ods. 2, § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 103, § 110 a § 558 Občianskeho zákonníka a § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

3. V odôvodnení uviedol, že žalobca uplatnil nárok na základe uznania dlhu, pričom vychádzal zo záveru, že tento právny úkon je potrebné posúdiť podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Je totiž nesporné, že zmluva o splátkovom úvere uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle jej definície uvedenej v § 52 Občianskeho zákonníka. Skúmal, či v čase uznania dlhu žalovanými, teda 07.04.2015, nebola už pohľadávka žalobcu premlčaná, pretože nepochybne žalovaní o premlčaní nevedeli a zjavne to nevedel ani žalobca, ktorý aj na pojednávaní sa vyjadril v tom zmysle, že trojročná premlčacia doba začala plynúť až od zosplatenia úveru, t.j. od 9.9.2014. Mal za nesporné, že premlčanie v tomto prípade sa posudzuje podľa Občianskeho zákonníka, a to s poukazom aj na ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Považoval vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru za platný a účinný právny úkon. Nesúhlasil s argumentáciou žalobcu ohľadom začiatku plynutia premlčacej doby. Zákonodarca jasne v § 103 vete druhej Občianskeho zákonníka uviedol, od kedy plynie premlčacia doba pri zosplatení úveru, t.j. odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Prvá splátka podľa úverovej zmluvy bola splatná 20.04.2009, 28 mesačných splátok bolo uhradených, teda posledná 20.08.2011. Trojročná premlčacia doba začala plynúť 20.09.2011 a uplynula 20.09.2014. V čase uznania dlhu bola teda uznaná pohľadávka premlčaná, o čom žalovaní nemali vedomosť a preto nenastal právny

dôsledok uznania dlhu vyplývajúci z § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že uznanie premlčaného dlhu zakladá právne dôsledky uvedené v § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka len vtedy, ak dlžník o premlčaní vedel (§ 558 veta druhá). Ak dlžník o premlčaní nevedel, nemá jeho uznanie akékoľvek právne účinky. S poukazom na tieto závery súd prvej inštancie bol toho názoru, že námietka premlčania bola vznesená dôvodne. Trojročná premlčacia doba začala plynúť najneskôr od 20.9.2011 (prípadne 20.11.2011) a keďže žaloba bola podaná až 26.10.2017, bolo to nepochybne až po jej uplynutí. Vyhodnotil postup žalobcu ako nekalú obchodnú praktiku, keď žalobca dal podpísať žalovaným dohodu o splátkach, ktorá bola pre nich rozhodujúca a aj v komunikácii so žalovanými sám označoval predkladanú listinu len ako dohodu o splátkach a nie ako uznanie dlhu. Nepostupoval s riadnou odbornou starostlivosťou, keď žalovaných neupozornil na dôsledky uznania dlhu a navyše uvedený právny úkon im vnútil, keďže žalovaní, ak chceli splátkový kalendár, museli podpísať aj uznanie dlhu, čím si však zhoršili svoje zmluvné postavenie. Napokon absolútnu neplatnosť uznania dlhu vyvodil aj v dôsledku nedostatku vôle žalovaných na uzavretie tohto právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Platnosť uznania dlhu je totiž potrebné vyhodnotiť aj v kontexte s princípom ochrany spotrebiteľa, ktorý je v spotrebiteľských právnych vzťahoch prioritný. Informovanosť spotrebiteľa o dôsledkoch uznania spočívajúcich v predĺžení všeobecnej premlčacej lehoty z troch rokov na 10 rokov a posunutí začiatku jej plynutia od splatnosti pohľadávky až do uznania dlhu nemôže byť na ujmu spotrebiteľa. Vzhľadom na vyššie uvedené právne závery a dôvodne vznesenú námietku premlčania súd prvej inštancie žalobu zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V spore boli v celom rozsahu úspešní žalovaní, súd prvej inštancie im preto priznal nárok na plnú náhradu trov konania. Nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len vo výnimočných prípadoch.

5. Proti tomuto rozsudku v podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Namietal, že súd prvej inštancie pochybil, keď na základe predložených dôkazov a právneho posúdenia veci dospel k záveru o uplynutí premlčacej doby. Poukázal na to, že zo zákona nevyplýva povinnosť veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť, ale ide o jeho oprávnenie. V posudzovanej veci P. realizovala právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dňa 09.09.2014. S poukazom na ustanovenie § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka tvrdil, že bolo realizované z dôvodu nezaplatenia splátky, s ktorou boli žalovaní dlhšie ako 3 mesiace v omeškaní, t.j. so splátkou splatnou dňa 20.05.2014. Je toho názoru, že právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nemohlo byť dňa 09.09.2014 realizované v súvislosti so splátkou splatnou dňa 20.09.2014, tak ako to uviedol súd prvej inštancie, pretože právo požadovať zaplatenie celého dlhu pre nezaplatenie tejto splátky zaniklo splatnosťou ďalšej splátky úveru. Právne posúdenie súdu prvej inštancie je navyše v rozpore s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pretože žalovaní splácali splátky úveru aj po 20.09.2011, čo vyplýva z prehľadu úhrad, ktoré predložil v konaní pred súdom prvej inštancie. Keďže právo požadovať zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej splátky možno podľa § 565 Občianskeho zákonníka realizovať len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, považoval za vylúčené, aby právny predchodca žalobcu realizoval dňa 09.09.2014 vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z dôvodu nezaplatenia splátky splatnej dňa 20.09.2011. Ďalej tvrdil, že svoj nárok pred súdom prvej inštancie dostatočne preukázal predložením Dohody o splátkach a Uznáním dlhu. Uviedol, že s uznaním dlhu je potrebné spájať všetky právne účinky predpokladané zákonom, a to najmä začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby, nakoľko pohľadávka zo Zmluvy o splátkovom úvere nebola v čase uznania ani z časti premlčaná. Právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 09.09.2014 z dôvodu nezaplatenej splátky splatnej dňa 20.05.2014, pričom zo strany žalovaných došlo k uznaniu dňa 07.04.2015. Je toho názoru, že pokiaľ by si osvojil právny záver súdu prvej inštancie, že premlčacia doba neplynie od dňa zosplatenia úveru, ale od dňa splatnosti nezaplatenej splátky, pre ktorú došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, je potrebné konštatovať, že dlh v čase uznania nebol premlčaný. V tejto súvislosti poukázal na § 192 CSP, v zmysle ktorého vznik vyvrátiateľnej podmienky zaväzuje súd pri hodnotení dôkazov tým spôsobom, že skutočnosť, pre ktorú je v zákone ustanovená podmienka, ktorá pripúšťa dôkaz opaku, má súd za preukázanú, pokiaľ v konaní nevyšiel najavo opak. Žalovaní v konaní pred súdom prvej inštancie neunesli bremeno preukázania opaku, t.j. nepreukázali, že dlh v čase trvania netrval. Tvrdil, že uznanie dlhu zo strany žalovaných je jednostranným právnym úkonom, ktorý bol urobený slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne. Uznanie dlhu zároveň spĺňa zákonom predpísané náležitosti, a to písomnú formu a špecifikáciu dlhu, ktorý žalovaní uznali. Žiadny zákon nevyžaduje, aby bolo v texte uznania zakomponované, že uznanie dlhu zakladá plynutie novej premlčacej doby, a teda

subjekt, ktorý dlh uznáva si nemusí byť tejto skutočnosti vedomý. Tvrdenia žalovaných v tomto smere považoval za účelové a špekulatívne. Na záver uviedol, že považuje právny názor súdu prvej inštancie, že žalovaným sa uzavretím Dohody o splátkach a uznaním dlhu zhoršilo ich zmluvné postavenie za nepreskúmateľný, nakoľko nie je zrejmé, v čom konkrétne malo dôjsť k zhoršeniu právneho postavenia žalovaných, keďže títo boli povinní zaplatiť dlh a na základe Dohody o splátkach im bolo umožnené postupné splácanie dlhu v splátkach. Práve naopak, postavenie žalovaných sa uzavretím Dohody zlepšilo. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie, alternatívne zmenil rozsudok tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Zároveň navrhol zaviazat' žalovaných na spoločne a nerozdielne na zaplataenie 100 % trov celého konania.

6. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrili žalovaní. Poukázali na to, že predmetná Dohoda o splátkach a uznaní záväzkov bola právoplatne judikovaná ako neplatný právny úkon (konanie vedené pod sp. zn. 32Csp/64/2018 na Okresom súde Prešov). V tejto súvislosti poukázali na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 17.06.2019, č. k. 2Co/5/2019-125. Zotrvali na svojich tvrdeniach, že ich vôľa smerovala výlučne k uzatvoreniu dohody o splátkach a nie k vykonaniu jednostranného právneho úkonu uznania dlhu. O uvedených skutočnostiach svedčia aj listinné dôkazy, ktoré doložili do súdneho spisu. Ide o e-mail zo dňa 09.03.2015 označený žalobcom ako Odsúhlasenie splátok a sprievodný list k dohode zo dňa 12.03.2015 označený žalobcom ako Dohoda o splátkach. V súvislosti s uzatváraním formulárových Dohôd poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.03.2015 sp. zn. 8Mcd0/1/2014. Vzhľadom na uvedené navrhli potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

7. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných zotrval v celom rozsahu na svojich doterajších skutkových tvrdeniach. Poukaz žalovaných na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 17.06.2019, č. k. 2Co/5/2019-125 považoval za bezpredmetný. V konaní pred súdom prvej inštancie preukázal svoj nárok nielen predložením Dohody o splátkach, ale aj Zmluvy o splátkovom kalendári zo dňa 10.03.2009 a listinné dôkazy s ňou súvisiace. Z uvedeného dôvodu nie je pravdivé tvrdenie žalovaných, že ako právny základ uplatnenej pohľadávky označil žalobca dohodu o splátkach a uznaní záväzkov. Poukázal na to, že žalovaní sa zámerne nevyjadrili k označeniu dokumentu, ktorý podpísali a ktorý je označený ako Dohoda o splátkach a Uznanie záväzkov v zmysle § 323 Obchodného zákonníka zo dňa 07.04.2015. Zopakoval, že uznanie dlhu zo strany žalovaných je jednostranným právnym úkonom, ktorý bol urobený slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne. Uznanie dlhu zároveň spĺňa zákonom predpísané náležitosti, a to písomnú formu a špecifikáciu dlhu. Dodal, že Občiansky zákonník, ani žiadny iný zákon, nevyžaduje, aby veriteľ pri uznaní dlhu oboznámil dlžníka s právnymi následkami dlhu.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na zistení, že žalobou uplatnený nárok je premlčaný. Dohodu o splátkach a Uznanie záväzkov v zmysle § 323 Obchodného zákonníka zo dňa 07.04.2015, ktorú podpísal žalobca so žalovanými a ktorá mala žalobcovi zabezpečiť nové plynutie premlčacej doby (10-ročnej), súd posúdil ako neplatný právny úkon, ktorý nemá žiadne právne účinky. Súd prvej inštancie

prijal záver, že predmetná Dohoda o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach bola dosiahnutá (k jej uzavretiu došlo) nekalým spôsobom žalobcu, ktorý ju neuzatváral so žalovanými s cieľom poskytnutia výhody splátok žalovaným, teda v prospech spotrebiteľa, ale naopak za účelom predĺženia premlčacej doby na 10 rokov na úkor nevedomosti spotrebiteľa. Ide o postup v rozpore s dobrými mravmi, a preto z toho dôvodu daný právny úkon (uznanie dlhu) je absolútne neplatný s poukazom na § 39 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Zároveň vyvodil absolútnu neplatnosť uznania dlhu z nedostatku vôle žalovaných na uzavretie tohto právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 OZ.

12. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec správne skutkovo a právne posúdil. Odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi, ktoré v súvislosti s vyhodnotením Dohody o splátkach a Uznaní záväzkov v zmysle § 323 Obchodného zákonníka uzavretej dňa 07.04.2015 žalobcom a žalovanými uviedol v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie, na tieto dôvody odkazuje. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza nasledovné:

13. Predmetný spor vznikol zo Zmluvy o splátkovom úvere uzavretej medzi U. (právnym predchodcom žalobcu) ako veriteľom a žalovanými ako spotrebiteľmi dňa 10.03.2009. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebného bezúčelového úveru vo výške 11.700 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali vrátiť prostredníctvom 119 pravidelných mesačných splátok vo výške 168,43 eura. Nebolo sporné, že právny predchodca žalobcu ku dňu 09.09.2014 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru. Dňa 07.04.2015 žalovaní podpísali dokument označený ako Dohoda o splátkach a Uznanie záväzkov v zmysle § 323 Obchodného zákonníka (ďalej len „Dohoda o splátkach a uznaní“). Dňa 26.10.2017 žalobca podal žalobu voči žalovaným o zaplatenie 15.268,72 eura s príslušenstvom.

14. Aj odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto je potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia upravujúce právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je potrebné aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu.

15. Inštitút uznania dlhu zakotvený v § 558 OZ ako jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi zakladá vyvráťiteľnú právnu domnienku, že v čase uznania dlh existoval. Ide teda o jednostranný právny úkon, ktorý má iniciatívne vychádzať z vôle dlžníka. Tento právny úkon okrem všeobecných náležitostí pre právne úkony (§ 34 a nasl.) musí mať písomnú formu, musí byť z neho zrejmy dôvod (kauza) vzniku pohľadávky, presná výška pohľadávky a musí obsahovať prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Uznaním dlhu nevzniká nový záväzok. Na základe neho dochádza k zastaveniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a namiesto nej odo dňa, keď došlo k uznaniu, začne plynúť nová desaťročná premlčacia doba (§ 110 ods. 1 OZ).

16. Uznať možno aj premlčaný dlh, avšak uznávací prejav dlžníka bude mať právne účinky len vtedy, ak dlžník vedel, že dlh je premlčaný. Súd prvej inštancie preto správne skúmal, či v čase uznania dlhu žalovanými, teda 07.04.2015, nebola už pohľadávka žalobcu premlčaná, pretože z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaní o premlčaní nevedeli.

17. Odvolací súd poukazuje na to, že v prípade ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach (ako je to v prejednávanej veci), je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba plynie samostatne. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie sa v zmysle § 103 veta prvá OZ viaže na jednotlivé splátky a nie na celý dlh.

18. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ vyvolať jednostranným právnym úkonom.

19. Ak toto právo nevyužije, celý dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zaplatenie celej pohľadávky naraz.

20. V ustanovení § 103 OZ, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 OZ špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 OZ), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 OZ. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

21. Ak teda veriteľ právo na zosplatnenie v budúcnosti splatného dlhu nevyužije, jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne odo dňa splatnosti každej z nich až do ich zaplatenia; ak účinne uplatní zosplatnenie celého dlhu, pre zvyšok dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, začína plynúť premlčacia lehota od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo.

22. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ modifikuje § 565 OZ vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Podľa neho je strata výhody splátok podmienená splnením, že musí ísť o a) spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí lehoty 3 mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na jednorazové zaplatenie celej pohľadávky naraz.

23. Oznamením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 10.09.2014 (č.l. 84 spisu) pôvodný veriteľ žalovaných oznámil žalovaným, že nastal prípad porušenia v zmysle 7.6.1 písm. a) VOP, t.j. omeškanie so splatením úveru, ktoré trvá viac ako 3 mesiace, a preto vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru. Pôvodný veriteľ žalobcu avšak nekonkretizoval nezaplatenú splátku, pre ktorú sa rozhodol využiť svoje právo na zaplatenie celého dlhu. Ako zistil súd prvej inštancie (bod 35. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie), dlžnou splátkou, pre ktorú nastalo zosplatnenie pre predmetný splátkový úver je splátka splatná za mesiac 09/2011 (konkrétne splatná dňa 20.09.2011), teda od uvedeného dátumu začala plynúť premlčacia lehota v zmysle § 103 OZ, čiže od nezaplatenej splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Premlčacia doba uplynula dňa 20.09.2014. Vzhľadom na to, že k uzavretiu Dohody o splátkach a Uznaniu záväzkov došlo dňa 07.04.2015, súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že v čase uznania dlhu žalovanými, teda 07.04.2015 bola pohľadávka žalobcu premlčaná. Žaloba bola na súde podaná až dňa 26.10.2017. Odvolacie námietky teda v tomto smere neboli dôvodné.

24. Odvolací súd sa ďalej stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v danej právnej veci pri uzatváraní Dohody o splátkach a uznaní záväzkov došlo k využitiu nekalej obchodnej praxe, ktorá je v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobkom alebo k službe, ku ktorej by sa dostal a ktorý je mu adresovaný a obchodná praxe je orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

25. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred, spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz (čl. 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS).

26. Predmetná Dohoda o splátkach a uznaní záväzkov spĺňa všetky predpoklady preto, aby bola podriadená pod spomínaný čl. 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS, keďže ide o typickú predformulovanú štandardnú zmluvu, pričom neboli zo strany žalobcu predložené dôkazy alebo tvrdenia, že by jednotlivé podmienky uvedené v takejto dohode boli so spotrebiteľmi - žalovanými individuálne dohodnuté. Žalobcom žalovaným predložená Dohoda o splátkach a uznaní je formulárová, ktorej obsah nemohli žalovaní ovplyvniť.

27. Dohoda o splátkach a uznaní záväzkov je typickým formulovaným ošetrením vzniknutého stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľovi predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach s vyhlásením o nespornosti záväzku. Uvedenú dohodu odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa. Pri uzatváraní dohody došlo k nekalej obchodnej praktike, nakoľko obidva znaky nekalosti, teda nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potencionálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa boli naplnené. Skrytým cieľom tejto dohody bolo dosiahnutie uznania záväzku, čo má za následok tiež predĺženie premĺčacej doby na uplatnenie nároku žalobcu na 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo.

28. Z výpovede žalovaných vyplynulo, že v čase podpisu Dohody a splátkach a uznaní záväzkov nemali vedomosť o premĺčaní dlhu, a žalobca počas konania nepreukázal (na ňom bolo dôkazné bremeno), že žalovaným boli akokoľvek vysvetlené, v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti, následky uznania dlhu najmä so zreteľom na premĺčanie. V texte Dohody o splátkach a uznaní záväzkov zároveň nie je žiadna zmienka o tom, že žalovaní boli poučení o význame premĺčania a dôsledkoch uznania dlhu. Následne žalovaní bez toho, aby im boli vysvetlené následky uznania dlhu, Dohodu o splátkach a uznaní záväzkov podpísali, čím došlo k narušeniu ekonomického správania sa priemerného spotrebiteľa. Hoci žalovaní návrh Dohody o splátkach a uznaní záväzkov prečítali, nemajú právnické vzdelanie a preto ťažko možno predpokladať, že by si mohli byť vedomí právnych dôsledkov uznania dlhu. Je nepochybné, že takto došlo k zhoršeniu právneho postavenia žalovaných ako spotrebiteľov. Postup žalobcu pri uzatváraní Dohody o splátkach a uznaní záväzkov je nekalá obchodná praktika v zmysle § 7 ods. 1, 2 zákona č. 250/2007 Z. z., ktorá je v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ). Uznanie záväzkov ako nekalá obchodná praktika je takto neplatnou v zmysle § 39 OZ pre rozpor s dobrými mravmi.

29. Tiež je pochybná vôľová zložka uznania dlhu (§ 37 OZ). Z výpovede žalovaných je zrejmé, že ich úmyslom bolo dosiahnutie možnosti splácať dlh v splátkach, keďže boli v zlej finančnej situácii. Nebolo ich cieľom uznávať dlh voči žalobcovi. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, ak by žalobca aj vysvetlil žalovaným následky uznania dlhu, bolo by nelogické, aby s takýmto poznatkom títo Dohodu o splátkach a uznaní záväzkov podpísali. K tomuto žalobca žiadnu logickú úvahu súdu prvej inštancie, ani odvolaciemu súdu v odvolaní neponúkol. Predmetné uznanie dlhu je preto neplatné aj pre nedostatok vôle žalovaných uznať dlh (§ 37 ods. 1 OZ), ako správne konštatoval súd prvej inštancie.

30. Nakoľko Dohoda o splátkach a uznaní záväzkov je neplatná (§ 37 a 39 OZ), nemala za následok plynutie novej premĺčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 OZ, žaloba podaná žalobcom na súd dňa 26.10.2017 bola podaná po uplynutí premĺčacej doby, v dôsledku čoho žalobcovi uplatnený nárok nemožno priznať.

31. V zmysle judikatúry súdov vrátane európskeho súdu nie je nevyhnutné, aby na každý argument strany sporu bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.5.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku zo dňa 19.02.1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23.06.2004 sp. zn. III.ÚS 209/04).

32. Odvolací súd preto postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil. Vecne správnemu výroku o zamietnutí žaloby zodpovedá vecne správny výrok o nároku na náhradu trov konania. Žalovaní boli v konaní plne úspešní, preto im v zmysle § 255 ods. 1 CSP patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

33. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešným žalovaným 1/ a 2/, ktorí podali vyjadrenie k odvolaniu, odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi, pričom o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).